

Nr. 4

ADFÆRDSFORSTYRRELSER

SUPPLEMENT

Undersøgtes cpr-nr. og initialer

Dato for interview

Interviewer

ID-kode: _____

INDHOLDSFORTEGNELSE

OPMÆRKSOMHEDSFORSTYRRELSE MED HYPERAKTIVITET.....	3
OPPOSITIONEL-TRODSIG FORSTYRRELSE.....	13
ADFÆRDSFORSTYRRELSE.....	18

OPMÆRKSOMHEDSFORSTYRRELSE MED HYPERAKTIVITET

Hvis barnet får medicin for ADHD, bedømmes adfærd, når det ikke er på medicin.

NB: Symptomer skal ikke scores, hvis de er bedre forklaret af depression, bipolar lidelse, dystymi, stofmisbrug, psykose eller autismspektrumforstyrrelser.

1. Laver en masse sjuskefejl

Laver du mange sjuskefejl i skolen? Er der ofte fejl i dine prøver, fordi du ikke læste opgaven ordentligt igennem? Kommer du tit til at springe opgaver over ved en fejltagelse? Glemmer at lave opgaverne på bagsiden af opgavearket? Hvor tit sker den slags ting for dig? Har din lærer nogensinde sagt til dig, at du skal være mere opmærksom på detaljer.

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Laver lejlighedsvis sjuskefejl. Problemet har kun minimal indvirkning på funktionsevnen.
- 3 3 3 Tærskelværdi: Laver ofte sjuskefejl. Problemet har moderat til svær indvirkning på funktionsevnen.

Tidl.: _____ _____ _____
 F **B** **S**

2. Hører ikke efter

Er det svært for dig at huske, hvad dine forældre og lærere siger? Beklager dine forældre og lærere sig over, at du ikke hører efter, når de prøver at sige noget til dig? Lukker du så af for folks snak? Får du ballade, fordi du ikke hører efter?

Bedøm på grundlag af data fra informantens beretning og observerbare data.

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Hører lejlighedsvis ikke efter. Problemet har kun minimal indvirkning på funktionsevnen.
- 3 3 3 Tærskelværdi: Hører ofte ikke efter. Problemet har moderat til svær indvirkning på funktionsevnen.

Tidl.: _____ _____ _____
 F **B** **S**

3. Vanskeligheder med at følge instruktioner

Beklager dine lærere sig over, at du ikke følger instruktionerne? Når dine forældre eller dine lærere beder dig gøre noget, er det så sommetider svært for dig at huske, hvad de sagde, du skulle gøre? Får du ballade for det? Får du dårlige karakterer for dine opgaver, fordi du ikke retter dig efter vejledningen eller ikke gør dit arbejde færdigt? Glemmer du at lave dine lektier eller glemmer at aflevere dem? Får du ballade derhjemme, fordi du ikke gør det færdigt, som dine forældre sætter dig til? Hvor tit sker det?

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Har lejlighedsvis svært ved at følge instruktioner. Problemet har kun minimal indvirkning på funktionsevnen.
- 3 3 3 Tærskelværdi: Har ofte svært ved at følge instruktioner. Problemet har moderat til svær indvirkning på funktionsevnen.

Tidl.: _____
F B S

4. Vanskeligheder med at organisere opgaver

Er der rod på dit bord eller i dit skab i skolen? Gør rodet det svært for dig at finde de ting, du har brug for? Beklager din lærer sig over, at dine afleveringer er sjuskede og rodede? Når du udfylder dine prøveark, begynder du så som regel ved begyndelsen og løser alle opgaverne i rækkefølge, eller kan du lide at springe rundt i det? Er det svært for dig at blive færdig om morgenen til at gå i skole?

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Lejlighedsvis desorganiseret. Problemet har kun minimal indvirkning på funktionsevnen.
- 3 3 3 Tærskelværdi: Ofte desorganiseret. Problemet har moderat til svær indvirkning på funktionsevnen.

Tidl.: _____
F B S

5. Bryder sig ikke om/undgår opmærksomhedskrævende opgaver

Er der ting, som kræver meget koncentration eller stor indsats, som du ikke bryder dig om? Som for eksempel opgaver, lektier eller læse en bog? Er der nogle fag i skolen, du hader mere end andre? Hvad er det for nogle? Hvorfor? Prøver du at slippe for at lave dine opgaver i _____? Lader du, som om du glemmer alt om dine lektier i _____ for at slippe for dem? Ca. hvor mange gange om ugen laver du ikke dine lektier i _____?

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Undgår lejlighedsvis opgaver, som kræver stadig opmærksomhed og/eller udtrykker mild uvilje til den slags opgaver. Problemet har kun minimal indvirkning på funktionsevnen.
- 3 3 3 Tærskelværdi: Undgår ofte opgaver, som kræver stadig opmærksomhed og/eller udtrykker moderat uvilje til den slags opgaver. Problemet har moderat til svær indvirkning på funktionsevnen.

Tidl.: _____
F B S

NB: Hos børn/unge med ADHD er evnen til at være koncentreret om opgaver, som opleves som givende, som f.eks. computer- eller videospil, ikke nødvendigvis svækket.

6. Mister ting

Mister du tit ting? Dine blyanter i skolen? Dine hjemmeopgaver? Ting derhjemme? Hvor tit sker det cirka?

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Mister lejlighedsvis ting. Problemet har kun minimal indvirkning på funktionsevnen.
- 3 3 3 Tærskelværdi: Mister ofte (1 gang eller mere om ugen) ting. Problemet har moderat til svær indvirkning på funktionsevnen.

Tidl.: _____
 F **B** **S**

7. Glemsom i daglige aktiviteter

Lader du ofte dine opgaver blive hjemme eller din skoletaske eller frakke, når du er i eller på vej til skole? Efterlader du f.eks. din frakke, bøger og lignende udendørs ved en fejltagelse? Hvor tit sker den slags ting? Er der nogen, der har beklaget sig over, at du er for glemsom?

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Lejlighedsvis glemsom. Problemet har kun minimal indvirkning på funktionsevnen.
- 3 3 3 Tærskelværdi: Ofte (4-7 dage om ugen) glemsom. Problemet har moderat til svær indvirkning på funktionsevnen.

Tidl.: _____
 F **B** **S**

8. Urolig

Vurdér rastløshed, trommen med fingrene, tygge på ting, sidde uroligt på stolen osv.

Beder folk dig ofte om at sidde stille, holde op med at bevæge dig hele tiden eller lade være med at køre frem og tilbage på stolen? Dine lærere? Dine forældre? Får du sommetider vrøvl for at sidde uroligt eller lege med små ting på dit bord? Har du haft det svært med at skulle holde arme og ben i ro? Hvor tit er det sket?

Forældre:

Barn: *Må du tage meget legetøj eller mange spil med, når du tager barnet med til arrangementer, på restauranter eller lignende.*

Unge: *Da dit barn var yngre, kunne du da tage ham/hende med til sociale arrangementer, på restauranter eller lignende? Var dette mere vanskeligt, end hvad du forventede af et barn på hans/hendes alder?*

NB: Tag hensyn til, at disse symptomer har en tendens til at forbedres med alderen. Tjek nøje, om symptomerne var til stede, da barnet var yngre.

Bedøm på grundlag af data fra informantens beretning eller observerbare data.

9. Løber eller klatrer alt for meget

Får du ballade for at løbe på gangene i skolen? Skal din mor tit minde dig om at gå i stedet for at løbe, når I er ude sammen? Beklager dine forældre eller lærere sig over, at du klatrer op i ting, som du ikke burde klatre op i? Hvad er det for noget, du klatrer op i? Hvor tit sker det?

Unge: *Føler du dig tit rastløs? Føler du, at du skal bevæge dig hele tiden, eller at det er meget svært at blive på ét sted?*

Bedøm på grundlag af data fra informantens beretning eller observerbare data.

F B S

0 0 0 Ingen information.

1 1 1 Ikke til stede.

2 2 2 Subtærskelværdi: Lejlighedsvis urolig med hænder eller fødder eller sidder uroligt på stolen. Problemet har kun minimal indvirkning på funktionsevnen.

3 3 3 Tærskelværdi: Ofte urolig med hænder eller fødder eller sidder uroligt på stolen (f.eks. mindst 50 % af tiden). Problemet har moderat til svær indvirkning på funktionsevnen.

Tidl.: _____
 F **B** **S**

F B S

0 0 0 Ingen information.

1 1 1 Ikke til stede.

2 2 2 Subtærskelværdi: Lejlighedsvis løbes og klatres alt for meget. Problemet har kun minimal indvirkning på funktionsevnen. (Hos unge måske begrænset til en subjektiv følelse af rastløshed).

3 3 3 Tærskelværdi: Ofte løbes og klatres alt for meget. Problemet har moderat til svær indvirkning på funktionsevnen. (Hos unge måske begrænset til en subjektiv følelse af rastløshed).

Tidl.: _____
 F **B** **S**

10. Altid i gang/ikke-styrbar øget motorisk aktivitet

Plejer folk at sige til dig, at du altid er på farten eller er "som en sæk lopper"? Er det svært for dig at sætte tempoet ned? Kan du blive på ét sted i lang tid, eller skal du hele tiden et andet sted hen? Hvor længe kan du sidde og se fjernsyn eller spille et spil? Beder folk dig tit om at sætte tempoet ned?

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Lejlighedsvis, minimal indvirkning på funktionsevnen.
- 3 3 3 Tærskelværdi: Har ofte ikke-styrbar øget motorisk aktivitet. Moderat til svær indvirkning på funktionsevnen.

Tidl.: _____ _____ _____
 F **B** **S**

11. Svært ved at lege stille

Beder dine forældre eller lærere dig tit om at dæmpe dig, når du leger? Har du svært ved at lege stille og roligt?

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Har lejlighedsvist vanskeligt ved at lege stille. Problemet har kun minimal indvirkning på funktionsevnen.
- 3 3 3 Tærskelværdi: Har ofte (4-7 dage om ugen) vanskeligt ved at lege stille. Problemet har moderat til svær indvirkning på funktionsevnen.

Tidl.: _____ _____ _____
 F **B** **S**

12. Buser ud med svar

Er det sådan, at du i skolen sommetider siger svarene højt, selv om det ikke er dig, der bliver spurgt? Bryder du ind i de andres snak derhjemme? Svarer på noget, som dine forældre spurgte dine søskende om? Hvor tit sker det?

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Taler lejlighedsvis, når det ikke er hans/hendes tur. Problemet har kun minimal indvirkning på funktionsevnen.
- 3 3 3 Tærskelværdi: Taler ofte (f.eks. dagligt eller næsten dagligt), når det ikke er hans/hendes tur. Problemet har moderat til svær indvirkning på funktionsevnen.

Tidl.: _____ _____ _____
 F **B** **S**

13. Svært ved at vente på tur

Er det svært for dig at vente på, at det bliver din tur, når du f.eks. spiller spil? Hvad med når du står i kø, kan du så vente på, at det bliver din tur?

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Har lejlighedsvis svært ved at vente på tur. Problemet har kun minimal indvirkning på funktionsevnen.
- 3 3 3 Tærskelværdi: Har ofte svært ved at vente på tur. Problemet har moderat til svær indvirkning på funktionsevnen.

Tidl.: _____
 F **B** **S**

14. Afbryder eller bryder ind

Får du vrøvl i skolen for at tale, når det ikke er din tur? Beklager dine forældre, lærere eller nogle af de andre børn sig over, at du afbryder dem, når de er ved at sige noget? Beklager andre børn sig over, at du bryder ind i deres leg? Sker det tit?

Bedøm på grundlag af data fra informantens beretning eller observerbare data.

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Afbryder lejlighedsvis andre.
- 3 3 3 Tærskelværdi: Afbryder ofte andre.

Tidl.: _____
 F **B** **S**

15. Skifter aktiviteter

Når du leger eller laver noget, holder du så tit op med det, du er ved, fordi du kommer til at tænke på noget andet, du hellere vil? Har du svært ved at holde dig til en ting? (gennemgå flere emner f.eks. dække bord, andre huslige pligter, lektier, videospil). Er der andre, der har sagt, at du gør sådan? Din lærer? Din mor?

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Skifter lejlighedsvist opgaver og gør lejlighedsvist ikke aktiviteter færdige.
- 3 3 3 Tærskelværdi: Skifter ofte opgaver og gør ofte ikke aktiviteter færdige.

Tidl.: _____
 F **B** **S**

16. Taler ekstremt meget

Siger folk til dig, at du taler alt for meget? Får du vrøvl i skolen for at snakke for meget, når du ikke skal? Er der nogen i din familie, der beklager sig over, at du snakker alt for meget?

NB: Vokale tics skal ikke scores.

Bedøm på grundlag af data fra informantens beretning eller observerbare data.

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
1 1 1 Ikke til stede.
2 2 2 Subtærskelværdi: Taler lejlighedsvis alt for meget.
3 3 3 Tærskelværdi: Taler ofte alt for meget.

Tidl.: _____
 F B S

17. Kaster sig ud i fysisk farlige aktiviteter

Løber du sommetider ud på gaden uden at se dig for? Glemmer du at holde øje med trafikken, når du cykler? Gør du andre ting, som, dine forældre mener, er farlige, f.eks. hopper ned højt oppefra? Sker det tit? Er der nogen, der har sagt til dig, at du er dumdristig eller en vovehals? Hvordan kan det være?

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
1 1 1 Ikke til stede.
2 2 2 Subtærskelværdi: Kaster sig lejlighedsvis ud i aktiviteter, som er fysiske farlige.
3 3 3 Tærskelværdi: Kaster sig ofte ud i aktiviteter, som er fysiske farlige.

Tidl.: _____
 F B S

Koder for resterende emner

- 0 = Ingen information
1 = Nej
2 = Ja

18. Varighed

I hvor lang tid har du haft problemer med ____ (gentag symptomer, som blev positivt bekræftet)?

Specificér: _____

Kriterier: 6 måneder eller mere.

19. Alder ved start

Hvor gammel var du, da du første gang begyndte at have problemer med (gentag symptomer)? Havde du de problemer i børnehaven? Første klasse?

Specificér: _____

Kriterier: Start før 7-års-alderen.

Forældre AE	Forældre ST	Barn AE	Barn ST	Samlet AE	Samlet ST
0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

20. Funktionssvækkelse

Må være til stede på mindst to områder.

a. Socialt (med kammerater):

b. Med familien:

c. I skolen:

Forældre AE	Forældre ST	Barn AE	Barn ST	Samlet AE	Samlet ST
0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

21. <u>Tegn på opmærksomhedssvigt med hyperaktivitet</u>	Samlet AE	Samlet ST
DSM-IV-kriterier		
A. Enten I eller II		
<u>Opmærksomhedssvigt</u>		
I. Opfylder kriterier for mindst 6 af følgende 9 symptomer. Symptomerne har været vedvarende i mindst 6 måneder i en grad, som er maladaptiv og ikke forenelig med barnets alder/udviklingsniveau.	0 1 2	0 1 2
<ol style="list-style-type: none"> 1) Laver mange sjuskefejl. 2) Har svært ved at holde opmærksomheden samlet om opgaver eller legeaktiviteter. 3) Hører ikke efter. 4) Svært ved at følge instrukser. 5) Svært ved at organisere opgaver. 6) Bryder sig ikke om/undgår opgaver, der kræver opmærksomhed. 7) Mister ting. 8) Distraheres let. 9) Glemsom i de daglige aktiviteter. 		
ELLER		
<u>Hyperaktivitet/impulsivitet</u>		
II. Opfylder kriterier for mindst 6 af følgende 9 symptomer.	0 1 2	0 1 2
<ol style="list-style-type: none"> 1) Urolig. 2) Svært ved at blive siddende. 3) Løber eller klatrer for meget. 4) Svært ved at lege stille. 5) Altid i gang/som drevet af en motor. 6) Taler alt for meget. 7) Buser ud med svar. 8) Svært ved at vente på tur 9) Afbryder ofte eller bryder ofte ind. 		
B. Varighed af symptomer er 6 måneder eller mere.		
C. Nogle symptomer, som var årsag til svækkelse, er til stede før 7-års-alderen.		
D. En vis svækkelse fra symptomer skal være til stede i 2 eller flere situationer (f.eks. skole og hjem).		
E. Klinisk signifikant svækkelse, samt		
F. Opfylder ikke kriterier for gennemgribende udviklingsforstyrrelse.		

	Samlet AE	Samlet ST
<p>22. <u>Fortrinsvis uopmærksom type</u></p> <p>Opfylder kriterium AI, men ikke kriterium AII i de sidste 6 måneder.</p>	0 1 2	0 1 2
<p>23. <u>Fortrinsvis hyperaktiv-impulsiv type</u></p> <p>Opfylder kriterium AII, men ikke kriterium AI i de sidste 6 måneder.</p>	0 1 2	0 1 2
<p>24. <u>Kombineret type</u></p> <p>Opfylder både kriterium AI og AII i de sidste 6 måneder.</p>	0 1 2	0 1 2
<p>25. <u>Opmærksomhedssvigt med hyperaktivitet – uspecificeret.</u></p> <p>Fremherskende symptomer på uopmærksomhed eller hyperaktivitet-impulsivitet, som ikke opfylder kriterierne for ADHD ELLER opfylder kriterierne og kan have haft symptomerne fra før 7-års-alderen, men det kan ikke med sikkerhed dokumenteres, at debutalderen var før 7-års-alderen.</p>	0 1 2	0 1 2

OPPOSITIONEL-TRODSIG FORSTYRRELSE

Når du udreder en oppositionel-trodsig forstyrrelse, er det vigtigt at huske, at det centrale træk ved denne lidelse er et tilbagevendende mønster af negativ, trodsig, ulydig og fjendtlig adfærd over for autoritetspersoner, som er vedvarende i mindst 6 måneder og forekommer oftere, end hvad er normalt for personer på samme alder og udviklingsniveau.

NB: Skal ikke scores bekræftende, hvis symptomerne kun forekommer under en affektiv episode eller i forbindelse med brug af rusmidler/lægemidler.

1. Let ærgerlig eller ophidset

Går folk dig tit på nerverne og irriterer dig? Hvad er det for nogle ting, der kan gøre dig gal? Bliver du rigtig ærgerlig, når dine forældre siger til dig, at der er noget, du ikke må, som du gerne vil? Hvad er det f.eks.? Hvilke andre ting kan rigtig gå dig på nerverne? Hvad gør du, når du føler dig sur eller irriteret? Hvor tit sker det, vil du tro?

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Lejlighedsvis let at ærgre eller ophidse. Ofte sur end typisk for et barn i den alder (1-3 gange om ugen).
- 3 3 3 Tærskelværdi: Let at ærgre eller ophidse, dagligt eller næsten dagligt.

Tidl.: _____
 F B S

2. Vred eller fornærmet

Bliver du tit vred eller gnaven på dine forældre? Hvad med dine lærere? Søskende? Venner? Fortæller andre folk dig, at du tit bliver muggen? Hvem? Hvor tit sker det?

Forældre: *Bliver dit barn ofte sur, når du beder ham/hende om at følge regler eller beskeder?*

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Lejlighedsvis vred eller fornærmet. Ofte vred end typisk for et barn i den alder (1-3 gange om ugen).
- 3 3 3 Tærskelværdi: Vred eller fornærmet, dagligt eller næsten dagligt.

Tidl.: _____
 F B S

3. Hadske eller hævngherrig

Når nogen gør noget unfair mod dig, prøver du så at give dem igen med samme mønt? Giv mig nogle eksempler? Hvad hvis din bror/søster eller en ven gjorde noget for at skaffe dig ballade eller gøre dig gal, ville du så hævne dig på dem? Er det sket før? Hvor tit? Sker det, at folk gør noget, og du så bare lader det være? Sker det tit?

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Lejlighedsvis hadsk eller hævngherrig. Ofte vred end typisk for et barn i den alder (1-3 gange om ugen).
- 3 3 3 Tærskelværdi: Hadske eller hævngherrig dagligt eller næsten dagligt.

Tidl.: _____
 F **B** **S**

4. Bander

Bander du meget? Beklager dine forældre og lærere sig nogensinde over dit sprog? Hvor tit bander du?

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Lejlighedsvis. Bander mere end typisk for et barn i den alder.
- 3 3 3 Tærskelværdi: Bander ekstremt meget dagligt eller næsten dagligt.

Tidl.: _____
 F **B** **S**

5. Generer folk med vilje

Når din mor beder dig om at gøre noget, gør du det så som regel? Som hvis hun beder dig om at lægge et spil væk, gør du det så, eller bliver du ved med at spille og lader som om, du ikke hører, hvad hun siger? Siger folk til dig, at du gør ting med vilje for at genere dem? Dine forældre? Lærere? Søskende? Hvad er det for noget, de beklager sig over? Synes du, det er sandt?

Scor ikke for drillerier mod søskende.

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Har 1-2 gange med vilje gjort noget for at genere andre.
- 3 3 3 Tærskelværdi: Har mange gange gjort noget for at genere andre.

Tidl.: _____
 F **B** **S**

6. Kaster skylden på andre for egne fejltagelser

Når du har gjort noget, du får ballade for, hvor let har du så ved at tage ansvaret for det, du har gjort? Er det som regel din skyld eller en andens? Hvor tit indrømmer du, hvad du har gjort? Mener du, at når du kommer galt af sted, er det for det meste de andre, der er skyld i det, eller er du selv ude om det?

F B S

0 0 0 Ingen information.

1 1 1 Ikke til stede.

2 2 2 Subtærskelværdi: Kaster lejlighedsvis skylden på andre for egne fejltagelser. Fornægtelse af ansvar oftere end typisk for et barn i den alder.

3 3 3 Tærskelværdi: Kaster ofte skylden for egne fejltagelser på andre, mere end 50 % af tiden.

Tidl.:
F B S

Koder for resterende emner

0 = Ingen information
 1 = Nej
 2 = Ja

7. Varighed

Hvor længe har du haft problemer med dit temperament (eller andre symptomer)?

Specificér: _____

Kriterier: 6 måneder eller mere.

8. Funktionssvækkelse

Må være til stede på mindst to områder.

a. Socialt (med kammerater):

b. Med familien:

c. I skolen:

9. Tegn på udløsende faktorer

Specificér:

Forældre AE	Forældre ST	Barn AE	Barn ST	Samlet AE	Samlet ST
0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

	Samlet AE	Samlet ST	Barn AE	Barn ST	Samlet AE	Samlet ST
10. Er ODD-symptomer til stede på følgende områder						
a. Med forældre:						
_____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

b. Med andre voksne slægtninge (f.eks. bedsteforældre, tanter, onkler osv.):						
_____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

c. På skolen:						
_____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

d. I nærmiljøet (f.eks. med træner, politi, sundhedspersonale osv.):						
_____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

e. Med venner:						
_____	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

	Samlet AE	Samlet ST
<p>11. <u>Tegn på oppositionel-trodsig forstyrrelse</u></p> <p>DSM-IV-kriterier</p> <p>A. Opfylder kriterierne for 4 af de 8 gennemgribende oppositionelle symptomer f.eks.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Mister besindelsen. 2) Diskuterer tit med voksne. 3) Ulydig mod regler. 4) Let at ærgre eller ophidse. 5) Vred eller fornærmet. 6) Hadsk eller hævngherrig. 7) Generer folk med vilje. 8) Giver andre skylden for egne fejltagelser. <p>Et kriterium er opfyldt, hvis adfærden forekommer oftere, end hvad der er typisk for et barn på samme alder og udviklingsniveau.</p> <p>B. Varighed af symptomer er 6 måneder eller mere; samt</p> <p>C. Opfylder ikke kriterier for adfærdsforstyrrelse, og oppositionelle symptomer optræder ikke udelukkende i forløbet af en psykotisk forstyrrelse, dystymi, svær depression, hypomani eller manisk episode.</p>	0 1 2	0 1 2
<p>12. <u>Tegn på adfærdsforstyrrelse - uspecificeret</u></p> <p>Hvis kriterierne for oppositionel-trodsig forstyrrelse eller adfærdslidelse ikke er opfyldt, men symptomerne er til stede. For eksempel er tre af fire symptomer på oppositionel-trodsig forstyrrelse til stede i tillæg til funktionssvækkelse.</p>	0 1 2	0 1 2
<p>13. <u>Tegn på problemer i forældre-barn-relationen</u></p> <p>Vurdér denne diagnose, hvis symptomerne blot er til stede sammen med forældrene og ikke er alvorlige. Men hvis forældrene er konsekvente med at sætte grænser, ELLER hvis de oppositionelle/trodsige symptomer er meget alvorlige, må du vurdere at give diagnosen oppositionel-trodsig forstyrrelse.</p>	0 1 2	0 1 2

ADFÆRDSFORSTYRRELSE

Det centrale træk ved adfærdsforstyrrelse er et gentagende og vedvarende adfærdsmønster, hvor andres grundlæggende rettigheder ikke respekteres, eller vigtige alderssvarende normer brydes. 3 symptomer må have været til stede i 12 måneder og mindst ét må have været til stede de sidste 6 måneder.

Husk differentialdiagnostisk vurdering med bipolar forstyrrelse, depression, ADHD, psykose, stofmisbrug.

Hvis symptomerne kun forekommer sammen med affektiv lidelse, vurder IKKE at stille begge diagnoser, hvorimod det ved kronisk depression/dystymi kan være umuligt at skelne de to diagnoser fra hinanden, og du kan vurdere at stille begge diagnoser.

1. Vandalisme

Ødelægger du nogle gange andre folks ting med vilje? Som at smadre ruder? Lave buler i biler? Andet? Hvad er den dyreste ting, du nogensinde med vilje har slået i stykker, gjort ubrugelig eller ødelagt? Hvad med når du føler dig rigtig godt gal? Ca. hvor tit har du ødelagt andre folks ting?

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Mindre vandalisme 1-2 gange (f.eks. ødelagt en andens legetøj med vilje).
- 3 3 3 Tærskelværdi: 3 eller flere tilfælde af moderat til svær vandalisme.

Tidl.: _____
 F B S

2. Indbrud

Har du eller nogle af dine venner i det sidste halve år brudt ind i biler? Villaer? Butikker? Lagerbygninger? Andre bygninger? Ca. hvor mange gange er du brudt ind i en villa, bil, butik eller andre bygninger?

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Har været sammen med venner, som brød ind i en villa, butik eller bygning, men deltog ikke aktivt.
- 3 3 3 Tærskelværdi: Er brudt ind i en villa, bil, butik eller bygning.

Tidl.: _____
 F B S

3. Aggressivt tyveri

Har du eller nogle af dine venner i det sidste halve år røvet fra nogen? Snuppet deres tasker? Truet dem med et våben eller på anden måde? Hvor tit?

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Har været sammen med venner, som stjal aggressivt, men deltog ikke aktivt.
- 3 3 3 Tærskelværdi: Overfald, taskerøveri, pengeafpresning, væbnet røveri osv. ved 1 eller flere lejligheder.

Tidl.: _____ _____ _____
 F **B** **S**

4. Brandstiftelse

Har du sat ild til noget inden for det sidste halve år? Hvorfor satte du ild til _____? Legede du med tændstikker og startede branden ved et uheld, eller var det med vilje? Var du vred? Prøvede du at lave stor skade, eller ville du hævne dig på nogen? Hvad er den største skade, du har forvoldt ved at starte en ildebrand? Ca. hvor mange gange har du startet en brand?

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Leg med tændstikker. Ingen hensigt om at forårsage skade og brand(e), ikke startet af vrede.
- 3 3 3 Tærskelværdi: Anstiftet én eller flere brande med den hensigt at forårsage skade eller af vrede.

Tidl.: _____ _____ _____
 F **B** **S**

5. Bliver ofte ude om natten

Hvad tid skal du være hjemme om aftenen? Bliver du ofte ude efter den fastsatte tid? Hvad er det seneste, du er blevet ude om natten? Er du nogensinde blevet væk hele natten? Hvor mange gange har du gjort det?

NB: Scores kun, hvis det at være sent ude er begyndt før 13-årsalderen.

F B S

- 0 0 0 Ingen information.
- 1 1 1 Ikke til stede.
- 2 2 2 Subtærskelværdi: Blev ude hele natten eller nærmest hele natten ved én isoleret lejlighed.
- 3 3 3 Tærskelværdi: Blev ude hele natten eller nærmest hele natten ved flere lejligheder (2 eller flere gange).

Tidl.: _____ _____ _____
 F **B** **S**

6. Løbet hjemmefra om natten

Er du løbet hjemmefra inden for det sidste halve år? Hvorfor? Foregik der noget derhjemme, som du prøvede at komme væk fra? Hvor længe blev du borte? Hvor mange gange gjorde du det?

NB: Scor ikke positivt, hvis barnet løb hjemmefra for at undgå fysisk mishandling eller seksuelle overgreb.

F B S

0 0 0 Ingen information.

1 1 1 Ikke til stede.

2 2 2 Subtærskelværdi: Er kun løbet hjemmefra om natten én gang, eller løb hjemmefra for et kortere tidsrum ved flere lejligheder.

3 3 3 Tærskelværdi: Løb hjemmefra og blev væk i mindst 2 nætter eller mere ved én eller flere lejligheder, eller løb hjemmefra om natten 2 eller flere gange.

Tidl.: _____
 F **B** **S**

7. Brug af våben

Går du med kniv eller skydevåben? Har du nogensinde brugt et våben mod et andet menneske, f.eks. også mursten, knuste flasker eller andre ting? Hvad med selvforsvar? Har du nogensinde truet med at bruge et våben for at få nogen til at fjerne sig.

F B S

0 0 0 Ingen information.

1 1 1 Ikke til stede.

2 2 2 Subtærskelværdi: Har truet med at bruge et våben, men har aldrig brugt et.

3 3 3 Tærskelværdi: Har brugt et våben, som kan forårsage alvorlig skade, ved én eller flere lejligheder (f.eks. kniv, mursten, knust flaske, skydevåben).

Tidl.: _____
 F **B** **S**

8. Fysisk grusomhed mod mennesker

Hvor slemt var det værste, du nogensinde er gået løs på nogen? Har du nogensinde banket nogen sønder og sammen uden nogen egentlig grund? Var det bare, fordi den anden person var anderledes end dig eller på grund af, hvordan vedkommende så ud? Hvad skete der? Kom de til skade? Hvor alvorligt?

NB: Almindelig søskenderivalisering skal ikke scores.

F B S

0 0 0 Ingen information.

1 1 1 Ikke til stede.

2 2 2 Subtærskelværdi: Mobber andre (f.eks. skubber til dem eller skræmmer dem), men har aldrig givet nogen blå mærker, sår eller mere alvorlige skader.

3 3 3 Tærskelværdi: Mobning eller fysisk grusomhed mod andre har ført til moderat eller svær tilskadekomst (f.eks. blå mærker, flænger).

Tidl.: _____
 F **B** **S**

9. Tvungen seksuel aktivitet

Har du nogensinde tvunget nogen til at have sex med dig eller til at gå længere, end de selv ville? Har du nogensinde tvunget nogen til at kysse dig eller tage dig på kønsorganerne? Har du nogensinde tvunget andre til at føle/tage på dig uden på tøjet? Er der nogensinde nogen, der har sagt, at du har gjort det? Hvad sagde de, der skete? Hvor mange gange er det sket?

10. Grusomhed mod dyr

Nogle børn kan lide at skade eller pine dyr. Har du inden for det sidste halve år skadet eller prøvet at skade et dyr med vilje? Skudt på et med en bøsse? Givet et dyr gift? Andre ting? Hvad gjorde du? Ca. hvor mange gange har du skadet et dyr med vilje inden for det sidste halve år?

NB: Scor ikke for traditionelle jagtudflugter. Vær opmærksom på, hvilke omgivelser der er tale om, på landet, på en gård.

Koder for resterende emner

0 = Ingen information

1 = Nej

2 = Ja

11. Funktionssvækkelse

a. Socialt (med kammerater):

b. Med familien:

c. I skolen:

F B S

0 0 0 Ingen information.

1 1 1 Ikke til stede.

2 2 2 Subtærskelværdi: Tvunget en til at deltage i nongenital beføling ved én eller flere lejligheder.

3 3 3 Tærskelværdi: Tvunget nogen til at deltage i genital beføling, oralsex, vaginalt samleje og/eller anal samleje ved én eller flere lejligheder.

Tidl.:
 F B S

F B S

0 0 0 Ingen information.

1 1 1 Ikke til stede.

2 2 2 Subtærskelværdi: Har dræbt eller pint et dyr ved én lejlighed.

3 3 3 Tærskelværdi: Har dræbt eller pint et dyr ved 2 eller flere lejligheder.

Tidl.:
 F B S

Forældre AE	Forældre ST	Barn AE	Barn ST	Samlet AE	Samlet ST
0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

12. Varighed

Hvor længe har du (gentag positivt bekræftede symptomer på opførelse)?

Specificér: _____

Kriterier: 6 måneder eller mere.

Ifølge DSM-IV skal adfærdsforstyrrelse kun anvendes, når den aktuelle adfærd er symptomatisk for en underliggende dysfunktion hos personen og ikke en reaktion på den umiddelbare kontekst.

13. Type: Gruppeadfærd

Foretog du dig som regel (gentag positivt bekræftede symptomer på opførelse) sammen med dine venner? Andre børn?

Kriterier: Overvægt af adfærdsproblemer sker som gruppeaktivitet sammen med kammerater.

14. Type: Enspænderadfærd

Foretog du dig som regel (gentag positivt bekræftede symptomer på opførelse) alene? Helt alene?

Kriterier: Flest adfærdsforstyrrelsesaktiviteter på initiativ af personen selv (ikke som gruppeaktivitet).

15. Udifferentieret type

Gjorde du nogle af de ting, som vi talte om, sammen med dine venner og andre helt alene?

Kriterier: Opførelsessymptomer kan ikke klassificeres som enten 'Type: Gruppeadfærd' eller 'Type: Enspænderadfærd'.

16. Type: Start i barndom

Hvor gammel var du, da du først begyndte på (gentag positivt bekræftede emner)?

Specificér: _____

Kriterier: Start på mindst ét opførelsesproblem før 10-års-alderen.

17. Type: Start i ungdom

Gjorde du nogle af disse ting, før du var 10 år (gentag positivt bekræftede emner)?

Kriterier: Ingen opførelsesproblemer forud for 10-års-alderen.

Forældre AE	Forældre ST	Barn AE	Barn St	Samlet AE	Samlet ST
0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

18. Tegn på adfærdsforstyrrelse

DSM-IV-kriterier

A. Opfylder kriterierne for mindst 3 af de følgende 15 opførselssymptomer i de sidste 12 måneder med mindst ét kriterium til stede i de sidste 6 måneder:

- 1) Løgn.
- 2) Pjækkeri.
- 3) Fysisk slagsmål.
- 4) Mobning.
- 5) Bliver ofte ude om natten.
- 6) Nonaggressivt tyveri.
- 7) Vandalisme.
- 8) Indbrud.
- 9) Aggressivt tyveri.
- 10) Brandstiftelse.
- 11) Løbet hjemmefra om natten.
- 12) Brug af våben.
- 13) Fysisk grusomhed mod mennesker.
- 14) Tvungen seksuel aktivitet.
- 15) Grusomhed mod dyr.

B. Adfærd er årsag til klinisk signifikant funktionssvækkelse socialt, fagligt eller arbejdsmæssigt; samt

C. Hvis 18 år eller ældre, opfylder ikke kriterierne for antisocial personlighedsforstyrrelse.

**Samlet
AE**

**Samlet
ST**

0 1 2

0 1 2

	Samlet AE	Samlet ST
19. <u>Type: Start i barndommen</u>		
Start på mindst ét kriterium forud for 10-års-alderen.	0 1 2	0 1 2
20. <u>Type: Start i ungdommen</u>		
Fravær af alle kriterier forud for 10-års-alderen.	0 1 2	0 1 2
21. <u>Alvorsgrad</u>		
Mild:		
Få, hvis nogen, opførselsproblemer ud over dem, som er krævet for at stille diagnosen OG opførselsproblemer forårsager kun mindre skade på andre (f.eks. løgn, pjækkeri, bliver ude sent).	0 1 2	0 1 2
Moderat:		
Antal og virkning af problemer ligger mellem 'mild' og 'svær' (f.eks. tyveri uden konfrontation med offer, vandalisme).	0 1 2	0 1 2
Svær:		
Mange opførselsproblemer ud over dem, som er krævet for at stille diagnosen OG opførselsproblemer forårsager betydelig skade på andre (f.eks. tvungen sex, brug af våben, tyveri med konfrontation med offer, indbrud).	0 1 2	0 1 2